

سکوت استراتژیک در جزیره تندروها

■ مهدی آیتی: تندروها خلع سلاح خواهند شد

«آرمان ملی» تحرکات دلوایسان را بررسی می‌کند

سخن روز

انتظار از ادامه مذاکرها

امیرعلی ابوالفتح

تحلیل‌گر بین‌الملل

در مورد دور جدید گفت‌وگوها بین تهران و واشینگتن که ابتدا در عمان و بعد در ایتالیا برگزار شد براساس موضوعی که از سوی ۲ طرف در رسانه‌ها منتشر شده است باید بگوییم که روند با امیدواری در جریان است و در ادامه باید...

صفحه ۳

یادداشت

انتقادات عقلایی در مذاکرات

هادی حق‌شناس

اقتصاددان

شاخص‌های اقتصادی متأثر از سیاست‌های اقتصاد است اما اقتصاد سیاسی هم بر شاخص‌های اقتصادی موثر است. آنچه که ما از مباحث اقتصاد در علم اقتصاد دنبال می‌کنیم، عمدتاً دنبال این هستیم...

ادامه در همین صفحه

بهمن آرمان در گفت‌وگو با «آرمان ملی» عنوان کرد

شوک کوتاه مدت مذاکرات به اقتصاد

صفحه ۶

«آرمان ملی» حواشی پیرامون سرمایه‌گذاری بابک زنجانی در صنایع ریلی را بررسی می‌کند

از اختلاس وزندان تا سرمایه‌گذار اقتصادی

صفحه ۳

برزوق شناس در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد

خط قرمزهای مالیات ستانی

صفحه ۷

مخالفان و کوبیدن آب در هاون

مرتضی خیابان‌زاده

روزنامه‌نگار

انقلاب ایران از سال ۵۷ تاکنون از مراحل، تنگناها و فراز و نشیب‌های بسیار گذشته است. در دهه‌های گذشته به دلیل حمایت همه‌جانبه مردم از انقلاب، عبور از سختی‌ها با همراهی مردم صورت می‌گرفت و هر کدام از آن سختی‌ها با انگشت‌نمایان و مایه‌انیزی داشت که می‌توانست تاروپود یک کشور را از هم بپسند. اکنون که نزدیک نیم‌قرن از انقلاب می‌گذرد، در اینکه نوع مواجهه مردم تغییر کرده و اگر تغییر کرده چه دلایلی داشته، به عهده جامعه شناسان است و این سطور محل پرداختن به آن نیست. نکته این است که در دو دهه اخیر تحریم‌های سخت‌گویی اقتصاد، فرهنگ و به طور کلی، کشور را فشرده است. اکنون که زمینه مذاکره و گفت‌وگو به قصد پایان دادن به تحریم‌های ظالمانه فراهم شده، عده‌ای در فضای مجازی فرصتی به دست آورده‌اند تا بر طبل نقار بکوبند. این افراد که اغلب در شمار مخالفان ساختار سیاسی قرار می‌گیرند، پیوسته تصمیمات گذشته را یادآوری کرده و تلاش دارند به مخاطبان خود نشان دهند که روی حرف خود نایب‌نسته و تغییر رویه داده شده است. آنها این تغییر رویه را ضعف قلمداد می‌کنند. بروایح است که این افراد در مقابل واکنش مثبت عموم مردم به کاهش تنش‌ها، خود را گم کرده‌اند، به راستی آیا تغییر رویه و یا چرخش در تصمیم‌رانی توان ضعف دانست؟ قطعاً چنین نیست. روشن است که اگر ایران تصمیم به مقابله می‌گرفت، کار برای طرف مقابل به هیچ وجه آسان نبود. کسانی که در این خیال خام هستند که اگر دیگری رخ می‌داد، در مدت کوتاهی کار یکسره می‌شد، از واقعیت فرسنگ‌ها فاصله دارند. تردید نیست که مساحت یک میلیون و شصصد هزار کیلومتر مربع یکی از مهم‌ترین مولفه‌های قدرت ملی محسوب می‌شود و روشن است که هیچ قدرتی نمی‌تواند به آسانی وارد چنین محدوده وسیعی بشود و به اهداف خود برسد و این صرف نظر از توان مقابله با تهدید و نیز قدرت پاسخگویی است. نکته این است که اگر تاکنون تصمیم و سیاست نظام مبتنی بر عدم مذاکره و تاسی به مقاومت بوده، دلایل امنیتی داشته و عجیب نیست اگر این دلایل برای عموم مردم روشن نباشد. مسئولان کشور بنا به وظیفه‌ای که بر عهده دارند، پیوسته در حال مقایسه جنبه‌های متفاوت و گاه متضاد تصمیم‌های کلی هستند. اگر روزی مقاومت سرلوحه سیاست‌های منطقه‌ای قرار داشته، بنا به دلایل امنیتی بوده، اگر به همسایه‌ای نزدیک با از آن دور می‌شده‌ایم به دلایل امنیتی بوده و عجیب نیست اگر این دلایل برای مردم روشن نباشد. تحلیل‌گران البته در کار تحلیل امکانات، قدرت بازدارنده کشور و توان مقابله بوده‌اند اما روشن شدن تمام دلایل تقریباً ممکن نیست. می‌توان تصور کرد که حالا هم مسئولان کشور با توجه به محاسبات و بررسی جوانب، تصمیم گرفته‌اند که با حفظ چارچوب مورد نظر کشور و نظام، برای کاستن از تنش‌ها وارد تعامل محدود، متمرکز و غیر مستقیم شویم. این تصمیمی است که شایسته ارج نهادن است و برخلاف تبلیغاتی که مخالفان کشور و نظام انجام می‌دهند، نه تنها نشان ضعف و فتور نیست که عین عقلانیت است. به همین دلیل مقایسه تصمیم قبلی نظام با تصمیم فعلی به قصد القای ضعف، آب در هاون کوبیدن است.

اتحادها نیست. بر مبنای اندیشه «دوگین» نیست که دوستدارانی هم در ایران دارد. ما نباید از برخورد های روسیه شگفت زده شویم، چون روابط در جامعه جهانی بر اساس منافع است ما هم باید همین‌طور رفتار کنیم. ما در روابط بین‌الملل بد و خوب نداریم. اگر ما همان قدر که به روسیه وابسته بودیم به غرب هم وابسته بودیم او هم همان‌گونه رفتار می‌کرد. وزیر اسبق امور خارجه روسیه لازم است، فراهم کرده است. بیان کرد: وابستگی یعنی روابط تک‌برداری با هر جایی باشد نتیجه این می‌شود که طرف فکر می‌کند شما انتخاب دیگری جز او ندارید و او می‌رود با طرفی که انتخاب‌های متعددی دارد. غرب پرست بودن و شرق پرست بودن ناشی از چهل و تصویری کاریکاتوری از رهبری کشورهاست ناشی از نگاه دوگینی است. ما باید این واقعیت را ببینیم تا بتوانیم بر اساس آن روابطمان را مدیریت کنیم.

شود، این فضا اگر تنها در چارچوب ساختمان پاسخور باشد و وقتی به دستگاه‌ها رسید مثل سابق باشد که با کوچک‌ترین مشکلی، دستگاه‌ها از یکدیگر گلايه کنند کارپیش نمی‌رود. وی با تأکید بر اینکه اختلاف بین دستگاه‌ها باید در چارچوب وفاق و تفاهم حل شود، ادامه داد: مسئول همه امور وزارتخانه، وزیر است و وزیر در دستگاه خودش تقسیم کار می‌کند، آن فردی که فراتر از هماهنگی، باید وظیفه بررسی پیشرفت، بهره‌وری و پیگیری امور را دارد روسای دفاتر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها هستند. وی تأکید کرد: بخشنامه‌ها و مقررهای مختلفی در دولت داریم و این وظیفه شماس است که برای پیگیری صرف نیست و این در باید مشکلات را بگوید و ما متکلم وحده نباشیم.

وی افزود: واقعیتی که برای همه در روابط بین‌الملل ملموس است، روسیه پس از جنگ سرد دو دوران متفاوت را دنبال کرده است. من نه سواد و نه تخصص آن را دارم اما این کتاب آنچه را که درباره شناخت روسیه لازم است، فراهم کرده است. مشکل اصلی ما در مورد روسیه عدم شناخت نسبت به روسیه از یک طرف و عدم شناخت جهان از طرف دیگر است. ظریف تصریح کرد: ما بر اساس تصورات خود از روسیه توقع داریم همان‌گونه که ما توقع داریم رفتار کند. آن وقت وقتی روس‌ها در جنگ کمک عراق می‌کنند و... به ما برمی‌خورند چون بر مبنای تصویری روابطمان را شکل داده‌ایم که الان جایی در مناسبات بین‌المللی ندارد. الان دیگر جهان جهان

همسایگان هستیم و روسیه به عنوان قدرت منطقه‌ای یا جهانی، یک شریک راهبردی برای ایران است. این شراکت باید با شناخت دقیق روسی باشد. وی افزود: آقای دکتر سنایی دو ویژگی خاص دارد، یک محقق دانشمند در حوزه روس شناسی و یک محقق روابط بین‌الملل است که نگرش معقولی در این حوزه دارد. روسیه را هم از نگاه آکادمیک و هم از نگاه مشاهدات میدانی می‌شناسد. با همه احترام به همه سفرای جمهوری اسلامی و سفرای ایران در روسیه مانند آقای خلعتیری، می‌گویم دکتر سنایی موفق‌ترین سفیر ایران در روسیه بود. ظریف ادامه داد: این نشان می‌دهد عمل دیپلماتیک ایشان همراه با شناخت واقع بینانه بود.

محمد رضا عارف: **برای پاسخگویی به مشکلات اولویت‌های مقطعی و ضربتی خواهیم داشت**

همان نکته‌ای است که مقام معظم رهبری در جلسه مسئولان سه قوه تأکید کردند که «تنها تصمیمات و برنامه‌های خوب کفایت نمی‌کند مشکل ما پیگیری است که در این بخش هم نقش مهمی برعهده شماس است، شما باید نظام جدی پیگیری و هماهنگی را طراحی کنید. معاون اول رئیس‌جمهور تصریح کرد: راهبرد دولت چهاردهم «وفاق ملی»، هماهنگی و تفاهم با دستگاه‌هاست و بجمدا... نتیجه‌اش تفاهم خوب با قوه قضائیه و سایر دستگاه‌هاست، شما باید مشکلات را بگویید و ما متکلم وحده نباشیم.

آرمان ملی: معاون مستعفی راهبردی رئیس‌جمهور در نشست بررسی «روایت و تحلیل ایرانی از تاریخ تحولات روسی» اظهار داشت: ما در ایران با یک مسئله مهم مواجه هستیم و آن شناخت است. مشکل شناخت و اشتباه‌های شناختی، ریشه در بسیاری از تصمیمات غلط و توقعات ناپجا دارد. توقعاتی که ما از کنشگران بین‌المللی داریم با واقعیت منطق نیست. به راحتی دوستان ما که بسیاری طرفدار روسیه هستند، با یک حرکت از سمت همسایگان روس، به ضد روسیه تبدیل می‌شوند. محمد جواد ظریف گفت: نکته دیگر این است که روسیه همسایه ما بوده، هست و خواهد بود. هرچه روابط ما با غرب (خوب یا بد) باشد، رابطه ما با روسیه باید باشد. عشق و نفرت‌های احساسی که ناشی از ضعف شناختی است نباید وارد این مبادله جهانی شود. ما نیازمند روابط خوب با همه

آرمان ملی: معاون اول رئیس‌جمهور اظهار داشت: اگر چه مبنای کار دولت، برنامه هفتم توسعه و برنامه مداری است اما در میانه برنامه‌ها ممکن است اولویت‌های مقطعی داشته باشیم که اگر انسجام و هماهنگی باشد کار به درستی انجام می‌شود. محمد رضا عارف با بیان اینکه در سال‌های ابتدای پیروزی انقلاب، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها قائم مقام داشتند که بر طبق آن شیوه، نقش وزیر، در امور داخلی وزارتخانه برعهده قائم مقام بود گفت: اما با تفسیر شورای نگهبان که مسئولیت قابل تفویض نیست این عنوان حذف شد و به صورتی نانوشته برعهده روسای دفتر قرار گرفت که برخی از وزرا بر آن نام مشاور می‌گذارند اما واقعیت این است که نقش روسای دفاتر

انتقادات عقلایی در مذاکرات

ادامه یادداشت

...چه بخشی متأثر از مولفه سرمایه و چقدر تکنولوژی اثرگذار است؛ هم در میزان تولید و هم در قیمت تمام شده. اما یک بحث جدی دیگر هم در اقتصاد مطرح است و آن اثرگذاری سیاست‌های اقتصادی با اقتصاد سیاسی است. در دو هفته گذشته مولفه اقتصاد سیاسی یا مولفه‌های سیاسی که بر اقتصاد اثرگذار بوده، به وضوح خود را نشان داده است. همین که قیمت سکه و دلار به طور میانگین ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده یا شاخص بورس به بالای سه میلیون رسید و تقریباً در دو هفته اخیر سبزیپوش شد، بدون اینکه اتفاقی در سمت مولفه‌های اقتصادی افتاده باشد، بیانگر این نکته مهم است که مولفه‌های سیاسی هم به شدت مولفه‌های اقتصادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. گرچه ما می‌دانیم قیمت دلار که بالای صدهزار تومان رسید و همچنین گذشتن قیمت سکه از صد میلیون تومان، ناشی از هیجان‌های سیاسی و اضطراب در بازار بود. امروز هم که قیمت‌ها کاهش پیدا کرده، نوع دیگری از هیجان بر بازار حاکم است اما یک گزاره درست است و آن این است که روابط سیاسی یا تنش‌های سیاسی روی مولفه‌های اقتصادی اثرگذار است. به نظر می‌رسد که اراده‌ای به وجود آمده که تنش‌ها به حداقل برسد. آنچه که در دو هفته گذشته دیده شد، مجموعه اظهار نظرهای طرفین مذاکره مبتنی بر حل مشکلات با کاهش تنش‌ها یا برگشت موضوع هسته‌ای به چارچوب‌های فنی است، نه در چارچوب‌های صرفاً سیاسی. به نظر می‌رسد که اگر این امیدی که در مذاکرات ایجاد شده و واکنش‌های مثبتی که طرفین راجع به دو دور مذاکرات اظهار کرده‌اند، منجر به چیزی شبیه برجام بشود، حتماً می‌تواند آثار مثبتی بر اقتصاد بگذارد. سال‌های ۹۵ و ۹۶ از یادمان نرفته که هم بازارها به آرامش رسید و هم حجم تجارت کشور افزایش پیدا کرد و هم حباب قیمت شکسته شد و هم روی شاخص‌های پولی مثل نرخ تورم اثر گذاشت. بنابراین باید کمی صبر و تحمل کرد، در عین حالی که شاخص‌های کلان اقتصادی تأثیر بگذارد. فراموش نکنیم که هنوز ابتدای کار هستیم. معمولاً در اقتصاد پارامترهای منفی بر همه چیز اثر می‌گذارد اما پارامترهای مثبت با وقته زمانی اثر می‌گذارد. بنابراین برای اثرگذاری کاهش ۲۰ درصد نرخ ارز و سکه روی سایر مولفه‌های اقتصادی به زمان نیاز داریم مضاف بر اینکه تاکنون دو دور مذاکره صورت گرفته و اینکه مذاکرات منتج به نتیجه نهایی شود، قابل پیش‌بینی نیست. اما یک نکته را می‌توان بااطمینان گفت: از سال ۹۲ که مذاکرات شروع شد و بعد برجام به سرانجام رسید، شاخص‌ها تعدیل شد و به سمت مطلوب رفت. به نظر می‌رسد این انتظار عقلایی می‌تواند شکل بگیرد که مردم نه تنها انتظار افزایش قیمت نداشته باشند، بلکه شاهد کاهش قیمت هم باشند و آن هم نه فقط در سکه و ارز بلکه بقیه کالاهایی که به ارز ارتباط دارند، مانند خودرو که قطعات آن نیاز مبرم به ارز دارد.